
Lublin, ul. Narutowicza, Okopowa, Hempla, Górna, Mościckiego, woj. lubelskie

---

Informator Archeologiczny : badania 33, 230-231

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

kamiennego znajdował się 330 cm na zachód od ściany budynku mieszkalnego. Zbudowany był z dużych głazów narzutowych uzupełnianych mniejszymi i fragmentami cegieł łączonych na zaprawę wapienną. Łączna długość muru wynosiła 680 cm. W murze zachował się fragmentarycznie łuk ceglany oparty na dużym głazie narzutowym. Wewnątrz wypełniony był kamieniami łączonymi na zaprawę wapienną. Korona muru była zniszczona wskutek licznych przebudowań. Mur posadowiony był na sino - zielonkawym ile. Przewiązany był od południa z fundamentem kamiennego muru ceglano - kamiennego, który zachował się fragmentarycznie.

Fundament południowego muru kamienno - ceglano - kamiennego zachował się na długości około 400 cm i był w bardzo złym stanie technicznym. Ściana muru zbudowana była z cegieł o wymiarach 30 x 14 x 8 cm ułożonych przeplatających układzie kolejno przeplatających się warstw główkowych i wozówkowych. Posadowiony był na kamiennym fundamencie zbudowanym z głazów narzutowych połączonych zaprawą wapienną uzupełniany dodatkowo gruzem ceglano - kamiennym. Fundament zalegał do głębokości około 320 cm w sino - zielonkawym ile. Warstwa żółto - zielonkawej gliny zawierała duże ilości węgla drzewnych świadcząca niewątpliwie o pożarze. Mur był zniszczony na odcinku dochodzącym do ściany budynku mieszkalnego przez szambo i późniejsze zabudowania.

Na części wykopu obejmującym przestrzeń pomiędzy fundamentem kamienno - ceglano - kamiennym dla fundamentu południowego i północnego, a krawędzią zachodnią wykopu odkryto największą ilość materiałów zabytkowych o rozpiętości czasowej od XV do XX wieku.

Fundament pomocnego muru kamiennego należy rozpatrywać jako fragment fundamentu piwnicy nr 1 i 2 oraz przewiązany z nim kamienny fundament garażu. Zbudowany został z kamieni łączonych na zaprawę wapienną, uzupełniany mniejszymi kamieniami i fragmentami cegieł. Posadowiony był na drobnym żwirze. Natomiast poprzeczny do niego wschodni fundament budynku mieszkalnego zbudowany był z kamieni łączonych cementem posadowiony na warstwie rumoszu ceglano - kamiennego i żwiru.

Pod posadzką zbudowaną z żółtych cegieł zalegała brunatna próchnica i rury kanalizacyjne sprzed II wojny światowej.

W wyniku przeprowadzonych badań archeologicznych w obrębie wykopu zlokalizowanego przy ulicy Warszawskiej w Lubawie odsłonięto relikty zabudowy zamykające się w przedziale czasowym od XV po XX wiek. Najstarszą zabudowę na omawianym terenie prezentują fundamenty zachodniego muru kamiennego piwnicy nr 1 i fundament południowego muru kamienno - ceglano - kamiennego. Był on przewiązany z fundamentem muru południowego. Zarejestrowane na nim relikty muru ceglano - kamiennego w wątku wozówkowo - główkowym można wiązać z czasem jego powstania na XV - XVI wiek. Oba fundamenty stanowiły pomieszczenia piwniczne budynku. Potwierdza to również pozyskany materiał zabytkowy datowany na XV - XVI wiek. Były to fragmenty ceramiki naczyniowej i kaffi miskowych.

Materiał zabytkowy znajduje się w Muzeum Warmii i Mazur oraz WKZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Lubawa, zamek, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie – patrz: późne średniowiecze

Lubin, kw. staromiejski, woj. dolnośląskie – patrz: późne średniowiecze

LUBLIN, ul. Narutowicza, Okopowa, Hempla, Górna, Mościckiego, woj. lubelskie

- zabudowa nowożytna z XVII-XVIII w.

Nadzory archeologiczne nad wykopami związanymi z przebudową sieci kanalizacyjnej, przeprowadzone przez mgr Andrzeja Hunicza (Firma Skryptorium). Finansowane przez dyrekcje Inwestycji Miejskich w Lublinie. Czwarty sezon badań.

Kościół brygidek p.w. Panny Maryi Zwycięskiej wzniesiony w pierwszej ćw. XV w. dał początek całemu przedmieściu. Intensywną zabudowę działek należy datować tu na XVII i pocz. XVIII w. W trakcie nadzorów odkryto fundamenty zabudowy z XVIII w. i mur ograniczający dawną posiadłość Wizytek, wzniesiony około 1730 r. W warstwach związanych z najstarszymi poziomami użytkowymi znaleziono fragmenty naczyń i kafli przeważnie z XVII w. Ustalono granice deniwelacji terenowych, które w ul. Górnej tworzyły linię fortyfikacji z pierwszej ćw. XVII w.

Materiały przechowywane są w Muzeum Miasta Lublina, Oddział Muzeum Lubelskiego, dokumentacja u WKZ w Lublinie.

Lubsko, st. 31, gm. Żary, woj. lubuskie, AZP 65-09/73 – patrz: późne średniowiecze

LUBSKO, st. 31A, gm. Żary, woj. lubuskie, AZP 65-09/73

- cmentarzysko przykościelne- średniowieczne i nowożytne z 2 połowy XIV-XVII/XVIII w.

Wykopaliskowe badania archeologiczne przeprowadzone pod kanalizację miejską od południowej, zachodniej i północnej strony kościoła w NMP. Prace przeprowadzone w terminie od 12 czerwca do 15 listopada, przez mgr Alinę Jaszewską (autorka sprawozdania, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Żary). Finansowane przez Spółkę Wodno-Ściekową „Lubsko”. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 300 m².

Wyeksplorowano 211 grobów. Szkielety ludzkie zachowane były w różnym stanie - część zniszczyły młodsze wkopy grobowe. Wyposażenie ubogie - pojedyncze szpilki brązowe, haftki do pasa, brak śladów ubiorów. W kilkunastu przypadkach zachowały się ślady trumien drewnianych. Materiał kostny przekazany do analizy antropologicznej i fizyko-chemicznej do Zakładu Antropologii Instytutu Zoologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej Żary.

Badania nie będą kontynuowane.

Łacha, st. 4, gm. Turośl, woj. podlaskie, AZP 30-73 – patrz: neolit.

ŁOBŻENICA, st. 17, gm. *loco*, woj. wielkopolskie

- kościół p.w. św. Anny i cmentarz przykościelny (XIV/V-XIX w.)

Sondażowe badania rozpoznawcze, przeprowadzone w związku z planowaną inwestycją terminie od 1 do 15 lipca, przez mgr Jarosława Rolę (autor sprawozdania, Muzeum Okręgowe w Pile). Finansowane przez WKZ w Poznaniu, Delegatura w Pile. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię około 600 m².

Prace w założeniu prowadzono pod kątem odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy i w jakim stopniu zachowały się pozostałości kościoła św. Anny?
2. Jak zachowany jest cmentarz przykościelny?
3. Czy na stanowisku znajdują się pozostałości osadnictwa wczesnośredniowiecznego i pradziejowego?

Sytuacja na stanowisku pozwoliła jednak na prace związane tylko z pierwszym, z podanych wyżej, zagadnieniem. Odślonięto około 75% powierzchni świątyni, o rozmiarach zapewne około 18m x 7,5m. Prace zakończono na poziomie mocno uszkodzonej XVII-wiecznej posadzki, wykonanej z nieglazurowanych płytek ceramicznych o wymiarach około 24 x 24 cm do 26 x 26 cm. Odślonięto również pozostałości fundamentów kościoła, fragment fundamentu ołtarza oraz uszkodzony murywany z cegieł grobowiec w prezbiterium, o wymiarach około 2,25 x 1,7 m, z pochówkiem starszej